

Prva detaljnija istraživanja kukaca uz Dravu u Varaždinskoj županiji otkrila nove vrste vretenaca i kornjaša za ovo područje

17.10.2023.

U šumama uz rijeku Dravu u Varaždinskoj županiji živi 100 vrsta kukaca iz skupine saproksilnih kornjaša, među kojima su najvažniji, a i najpoznatiji jelenak i hrastova strizibuba. No, pronađena je i dosad nepoznata vrsta za ovo područje, grimizna plosnatica.

Otkrila su to istraživanja provedena u sklopu Interreg EU projekta „Riverside“, a za koja je Javna ustanova Priroda Varaždinske županije angažirala strukovnu udruhu Hyla.

Odlične vijesti iznesene su danas na edukativnom predavanju koje je u Županijskoj palači organizirala JU Priroda Varaždinske županije, a koje su održali viši stručni suradnici udruge Hyla Ana Štih Koren i Boris Lauš.

Iskusni biolozi su, osim kornjaša, istraživali i vretenca, najbrže letače u svijetu kukaca koji su na Zemlji bili prisutni još u doba dinosaura.

- U Varaždinskoj županiji je uz Dravu zabilježeno ukupno 38 vrsta vretenaca, odnosno gotovo 40 posto vrsta koje žive u Hrvatskoj, što su također odlične vijesti jer ukazuju da su vlažna staništa uz Dravu još uvijek dosta očuvana. Od toga je šest ugroženih vrsta, pri čemu je otkriven i močvarni strijelac, jako ugrožena vrsta koja živi na svega nekoliko lokacija u Hrvatskoj, a sada je prvi put pronađena i u Varaždinskoj županiji – rekla je Ana Štih Koren iz Hyle.

Istovremeno su predstavljene brošure „Vretenca uz rijeku Dravu“ i „Saproksilni kornjaši uz rijeku Dravu“ koja su nastala kao rezultat istraživanja provedenih 2021. godine, a u kojima su predstavljene najznačajnije vrste iz te dvije skupine kukaca, kao i zanimljivosti vezane uz njihov život.

- Možemo biti zadovoljni jer su ovakva detaljna istraživanja ovih vrsta kukaca prvi put provedena na području Varaždinske županije, a još je važnije što su pokazala prisutnost velikog broja vrsta vretenaca i saproksilnih kornjaša. To ukazuje na još uvijek veliku bioraznolikost područja uz rijeku Dravu. Brošure smo izdali s ciljem da doprinesemo poznavanju ovih vrsta u javnosti i da istaknemo važnost njihovog očuvanja. Posebno nam je drago što je odaziv na predavanje bio velik, uz predškolce su ovdje bili i srednjoškolci sa svojim mentorima. Smatramo da je izuzetno važno djeci skrenuti pažnju da promatraju prirodu oko sebe, iz čega mogu puno naučiti. Upravo je naš cilj bio ukazati svima nama da ćemo, promatramo li još bolje prirodu oko sebe, uočiti i one najmanje stanovnike, također važne za bioraznolikost – rekla je Sanja Kopjar, ravnateljica JU Prirode.

Većina vrsta saproksilnih kornjaša je ugrožena, pa tako i grimizna plosnatica, o kojoj se u Hrvatskoj jako malo zna.

- Riječ je o vrsti koja se u Hrvatskoj počela istraživati tek prije 10-ak godina. Sada smo je našli na nekoliko lokaliteta uz područje Drave u Varaždinskoj županiji. Podaci o toj i drugim vrstama bili su odlični te su nam poslužili za izvještavanje o stanju očuvanosti takvih vrsta u Europskoj uniji. Nažalost, o saproksilnim kornjašima nemamo puno podataka, jer su istraživanja tek u povojima, o čemu vam govori podatak da su opsežniji podaci s kraja 19. stoljeća, tako da na tome moramo još puno raditi – istaknuo je Boris Lauš iz udruge Hyla.

Pojasnio je da jelenak i drugi saproksilni kornjaši žive u specifičnim mikrostaništima, potrebna su im mrtva i umiruća drva. - Iako su takva stabla izrazito bogata životom i važna

za bioraznolikost, ljudima nisu ekonomski isplativa. Mrtva stabla se automatski uklanjaju iz šuma jer zauzimaju prostor zdravim stablima, pa su upravo zbog toga saproksilni kornjaši danas ugroženi – rekao je Lauš.

I dok su kornjaši slabo istraženi i puno vrsta još uvijek nema hrvatsko ime, vretenca imaju vrlo slikovite hrvatske nazive, jedne od najljepših u svijetu kukaca, među kojima su rogati regoč, istočna vodendjevojčica, proljetni kraljević, veliki car i modri kralj. No, treba istaknuti da su vretenca posebno važna vrsta kukaca jer povezuju vodene i kopnene ekosustave.

- Odrasla vretenca žive na kopnu, dok njihove ličinke žive u vodi. Jako su osjetljivi na kemijske promjene u sastavu vode. Upravo zato je Europska komisija proglasila vretenca bioindikatorskim organizmima, što znači da su oni pokazatelji zdravlja i očuvanosti ekosustava. Kad ih vidimo, stanište je zaista kvalitetno i očuvano, što možemo reći i za vlažna staništa uz Dravu u Varaždinskoj županiji – navela je Ana Štih Koren.

SAPROKsilNI
KORNJAŠI
uz rijeku Dravu

